

Butlletí Feminista

Abril del 2021

Això de l'ecofeminisme

L'ecofeminisme va de posar la vida al centre

Sovint algun tipus de paraules allunyen a la gent de la idea que hi ha al darrere, per incomprensió i desconeixement, per això avui volem parlar d'ecofeminisme. Què és i perquè és VITAL en el sentit més literal de la paraula.

L'ecofeminisme és un corrent de pensament i un moviment activista social que relaciona la subordinació de les dones i l'explotació de la natura. Al llarg de la història dones, camperoles i indígenes d'arreu del món, ens han mostrat com la cultura de dominació i de poder que genera les relacions de desigualtat entre homes i dones i d'injustícia global, és la mateixa cultura que desencadena l'explotació de la natura i la resta d'éssers vius.

L'ecofeminisme va de posar la vida al centre.

Cada vegada estic més convençuda que la revolució serà ecofeminista o no serà. I més ens val que "sigui", per una qüestió de supervivència. Hem de transformar la societat, i ho hem de fer amb una actitud i uns actes revolucionaris. No se me espanten...

Les lluites feminista i ecologista són de fa uns anys en un moment de re impuls i de repensament. Sempre hi ha estat, però la depredació cada cop més bèstia dels recursos naturals, l'emergència climàtica d'una banda, i la violència sis-

temàtica contra les dones i vulneració de drets, la desigualtat palpable, han fet ressorgir amb força el moviment feminista i l'ecologista. I en aquest context, el feminisme ecologista, sorgeix com a moviment transversal necessari, que combina les problemàtiques de les dues lluites, per a trobar-hi solucions comunes.

La primera alcaldessa molletana, l'Anna Bosch, va ser una referent i precursora de l'ecofeminisme, i volem reivindicar-la. A partir de la seva experiència en el món de la política i la vivència de les relacions de poder, i la recerca en l'ecologisme, va tenir una visió crítica, àmplia, constructiva i reflexiva al voltant dels dos conceptes, que la van dur a escriure sobre això, i a engegar projectes, i plantejar propostes pioneres i interessants. La Yayo Herrero és una referent que treballa incansablement en aquesta causa. Ella explica que "l'ecofeminisme denuncia la manera com l'economia i la política s'han consolidat en contra i fora de les bases materials que sustenten la vida, com si els cicles vitals humans i els límits ecològics no hi tinguessin res a veure".

Les dues causes s'entrellacen en molts àmbits i esferes, i es poden fer més presents en aquells territoris on els impactes en el medi ambient són més forts, com l'Àfrica o l'Amèrica Llatina, i on les dones

estan agafant protagonisme en l'impuls de projectes de desenvolupament que siguin sostenibles. Però també ho trobem en l'esfera de les cures. L'ecofeminisme busca una divisió més justa de les tasques de cura i reproductives, sigui remunerant-les o repartint-les, i que es tinguin en compte en tots els àmbits de la vida, per aconseguir que sigui més justa, respectuosa i igualitària. O en l'àmbit de l'urbanisme: des de quina mirada s'urbanitzen les ciutats i es pensen els espais, els transports públics...

Ella sosté, i ho comparteixo plenament que "per aconseguir canvis reals que beneficiïn tant les dones com el planeta, és imprescindible que hi hagi dones en política, en òrgans amb capacitat de decisió sobre la vida de les comunitats. No solament perquè són més conscients dels problemes que poden trobar-se les dones, sinó perquè més dones en política també significa més representativitat de la societat en què viuen."

I no només això: també cal més educació, conscienciació, crear xarxes, i posar en el centre de l'agenda política dels governs de tots nivells, la lluita contra el canvi climàtic i la lluita per la igualtat entre homes i dones.

Seguim doncs, el llegat de qui va iniciar el treball en l'ecofeminisme, per posar-lo al centre, i per posar-hi la vida també.

ENTREVISTA A LAURA VEGAS

Professora d'Educació Visual i Plàstica a secundària

Es continuen reproduint estereotips de gènere a les aules? de quina forma?

Sí, tant a l'aula, com en el pati. Es mantenen idees relacionades amb la força física com a tret masculí, comentaris ofensius en quant al cos i la indumentària de les noies. Costa que quan l'alumnat tria grup per fer treballs siguin mixtes. L'homosexualitat continua sent tema tabú, especialment els nois que continuen utilitzant 'gai', 'nenaza' 'bollera' com a insult. Al pati es separen, en la seva majoria per gèneres. Els nois fan un joc més físic, o juguen amb el mòbil grupal. Les noies es comuniquen més oralment i miren xarxes socials.

Creus que la comunitat educativa està prou sensibilitzada amb les reivindicacions feministes?

Existeix una sensibilització, però crec que insuficient, manca continuïtat, Es tradueix en actes puntuals el 25 N i el 8M.

Veus bona disponibilitat per part de l'alumnat a tractar aquest tema? més les noies que els nois? és un tema que interessa als adolescents?

L'alumnat està interessat en tractar el tema. En general les noies mostren més interès i coneixement. Entre els nois l'actitud és més a la defensiva, i utilitzen conceptes com 'feminazi'. El debat és interessant però el diàleg mitjançant el respecte com a base és complicat.

I a casa? creus que el feminisme és un debat que s'aborda amb normaltat?

És difícil de respondre, ja que només podria parlar amb propietat de casa meua, però hi ha famílies que aborden el tema i d'altres que no el tracten. Es continuen mantenint rols que perpetuen el masclisme. En els darrers anys, el fet que hi hagi més pares i mares separats/des, i famílies amb mares i pares del mateix gènere ha modificat lleugerament que ambdues parts es facin càrrec d'aspectes relacionats amb

l'educació. Però en reunions presencials es continua veient més dones que homes.

Què en penses de l'educació afectiva-sexual que s'està impartint actualment a les aules? creus que contribueix a millorar les desigualtats de gènere?

A l'aula es treballa l'educació afectiva-sexual a tutoria, i a Cultura i Valors, en major o menor grau dependent de qui faci la matèria. Sí que contribueix a millorar les desigualtats de gènere, però també hi ha professorat que es manté prudent perquè existeix la idea de que hem de formar i no educar, i que l'educació és tasca de la família. Personalment, crec que formar i educar van de la mà. No ensenyem matèria només, ensenyem vida, maneres de fer, pensament. L'enfocament que donem a les nostres matèries mostra com pensem: quina tria fem en els continguts. quines persones s'estudien i de quin gènere són. No hi ha formació sense educació i no és a política. Al final encara que sigui per presència o omissió, ens pronunciem. Manca una reforma profunda de les programacions, a on la presència de les dones no sigui una anècdota que recordem el 8M. Sense anar més lluny: els continguts de filosofia de la programació de Batxillerat no inclouen cap dona. Queda a criteri del professorat parlar de les filòsofes o cenyir-se a la programació que ve marcada pels diferents decrets. El mateix passa a Història de l'art, de totes les obres que s'estudien per a Selectivitat, dues són de dones. Personalment tinc companyes i companys que ho tenen en compte i treballen a l'aula donant presència a les dones, però cal un canvi de les programacions a nivell curricular.

La percepció que tenim del gènere, ve condicionada per aquesta educació afectivo-sexual: què s'espera d'una persona si és home? i si és dona? Ja des de la panxa, la pregunta ens condiona, és un nen o una nena? i la resposta també.

Crec que l'educació afectiva-sexual, hauria de tenir

continuïtat des de l'escola bressol fins a l'educació post obligatòria, i en totes les matèries.

Alguns centres que han traslladat el debat feminista a les aules assenyalen que els nois sovint es sorprenen de determinades situacions que viuen les seves companyes, perquè creus que passa això?

El patriarcat és una realitat, es continua explicant la realitat amb aquesta mirada. Sovint els mitjans de comunicació informen des d'un punt de vista a on la dona molts cops es presenta com a responsable (molt cops culpable) del que li succeeix, només cal anomenar el cas 'La manada'. Molts cops, més que sorpresa davant les situacions, és negació ja que d'alguna manera se senten atacats pel fet de ser homes i prefereixen posar-se a la defensiva que conèixer la realitat de les seves companyes.

El personal docent està format correctament per abordar aquesta temàtica? Què trobes a faltar?

El personal docent si està format en feminisme i en perspectiva de gènere, és pels seus propis interessos o inquietuds, no existeix una formació com a tal per a tots els professionals, tot i que penso que és molt necessària. Crec que el feminisme ha avançat però és un canvi que el feminisme ha avançat però és un canvi que necessita ponts, entre ambdós gèneres, i tots els seus matisos, els canvis grans necessiten la implicació de tots i totes, ha de ser inclusiu. La societat té el deure i el dret d'incloure tots aquests matisos, i garantir els mateixos drets i llibertats, acabant amb els privilegis pel fet de pertànyer a un gènere determinat, trencant els estereotips de gènere, i les convencions que encasellen i minven de llibertat a les persones. Recordo quan el meu pare era membre de l'APA, jo vaig formar part d'un AMPA, i ara existeixen les AFA. Quan quelcom no funciona o evoluciona el canvi és imprescindible. El feminisme és aquest canvi imprescindible.

EFEMÈRIDES:

CLARA CAMPOAMOR IMPULSORA DEL VOT FEMENÍ

Clara Campoamor (Madrid, 12 de febre de 1888 – Lausana, 30 d'abril de 1972) d'origen humil, va haver de treballar per ajudar a la seva família des dels 10 anys, és per això que fins que no va tenir 36 anys no va aconseguir llicenciar-se en dret. No només va arribar a ser advocada sinó que també va aconseguir legislar a favor dels drets de les dones i dels menors abandonats.

Va ser una republicana convençuda i en el 1930 entra en Acció Republicana, partit de Manuel Azaña, que finalment va deixar per discrepàncies ideològiques. El 28 de juny de 1931 va presentar-se a les primeres eleccions republicanes amb el Partido Radical d'Alejandro Lerroux i va aconseguir entrar en el Congrés com a diputada per Madrid. A partir d'aquí va tenir un paper destacat en l'elaboració de la Constitució Republicana, sent l'única dona que hi va participar. També va votar i lluitar a favor de la Ley de Divorcio aprovada al 1932, però la seva lluita més significativa va ser en la defensa del vot femení.

El dret al vot femení va comportar la divisió de les forces d'esquerra que es va concretar en un debat aferrissat entre Clara Campoamor, que defensava el vot femení i per tant, el sufragi universal i Victoria Kent, del Partido Radical Socialista, que defensava el no al vot femení, basant-se en què la dona estava encara molt influenciada per l'església i l'esfera matrimonial.

Clara Campoamor va ser la guanyadora d'aquest debat i l'1 d'octubre de 1931, les Corts Espanyoles van aprovar el sufragi femení per 161 vots a favor i 121 en contra. Les eleccions de 1933 van ser les primeres en les què les dones van tenir dret a vot.

Tot i l'èxit de Campoamor, la defensa del vot femení va costar-li la seva carrera política, ja que el seu propi partit va votar en contra i no va ser reelegida com a diputada. A partir d'aquí, Campoamor va deixar el partit i no va ser capaç de trobar un lloc polític on sentir-se còmoda. Així que va dedicar-se a l'escriptura i va ser quan va veure la llum *El voto femenino y yo. Mi pecado Mortal*, coincidint amb l'esclat de la Guerra Civil.

Ja a l'exili a Ginebra i, després a Buenos Aires, va continuar la seva producció literària amb obres com *La Revolución Española vista por una republicana* i *La situación jurídica de la mujer española*.

Finalment, va morir a Lausana, en un oblit totalment injust, que encara no ha sigut reparat amb el reconeixement de la figura de la política espanyola que va introduir el divorci en la Constitució Republicana i que va aconseguir el sufragi universal en el nostre país.

“Es imposible imaginar una mujer de los tiempos modernos que, como principio básico de individualidad, no aspire a la libertad.”

L'HORA DEL PLANETA

El 27 de març es va commemorar el dia internacional de l'Hora del Planeta, iniciativa impulsada per l'organització WWF i que consisteix en una apagada elèctrica des de les 20:30 a les 21:30h. Amb aquest acte es pretén conscienciar sobre la necessitat de prendre mesures urgents contra el canvi climàtic.

Des de la Comissió Ecofeminista de Mollet en Comú es va organitzar una bicicletada popular per fer visible aquest dia i també per reivindicar les necessitats i reptes climàtics als que s'afronta la nostra ciutat.

El recorregut de la bicicletada va començar a Can Borrell i va acabar a Gallecs, espai verd i pulmó del Vallès Oriental. Un cop allà es va passar a la lectura del manifest de la concentració. En aquest manifest es va fer denúncia de la necessitat de crear una xarxa ciclable real i segura per tal que Mollet sigui una ciutat amb una mobilitat sostenible.

També es va reivindicar el Calderí com a reserva natural i no com un macro barri, tal i com es pretén fer des de l'Ajuntament de Mollet. La construcció del Calderí provocarà més pressió demogràfica i per tant, més contaminació i problemes de mobilitat.

Per últim, es va fer una crida a començar a dissenyar una ciutat sostenible, que posi la vida en el centre, una ciutat saludable i agradable per viure i que deixi enrere una arquitectura basada en una ciutat dormitori i en la que l'asfalt i els cotxes tenen el protagonisme per passar a gaudir d'una ciutat en la que els re valoritzin els barris i la seva salubritat ambiental.

RECOMANACIÓ LITERÀRIA

Nadie Duerme

Pots imaginar que un dia el teu país pugui estar governat per un partit d'ultradreta que el converteix en un règim totalitari? Una societat acorralada en un sistema repressiu, corrupte i anti feminista?

Què passaria si un dia les dones prenguessin les armes per lluitar en contra del poder de l'estat? Aquest escenari és el que planteja NADIE DUERME.

Quan s' intenta esbrinar qui està darrere de l'assassinat d'un jutge i ex presidiaris en el país, es comença a narrar en primera persona la història per una de les integrants del grup de dones clandestí que intenta derrocar al govern i el sistema establert.

Una novel·la d'àgil lectura que planeja un transfons polític i social que fa repensar com s'organitzen les estructures de poder i el paper de les dones en situació d'opressió extrema.

Sota el pseudònim de Barbijaputa, s'amaga l'autora una activista, escriptora, i columnista que es va a donar a conèixer l'any 2009 en un perfil de Twitter tractant temes polítics i d'actualitat feminista i que ha esdevingut tot un referent de lectura i opinió.

“Què passaria si un dia les dones prenguéssim les armes...”

Mollet
En Comú

La lluita feminista continua!

**1000 raons per seguir
defensant el feminisme:**

Desigualtats

Bretxa Salarial

Violència

Discriminació laboral

Invisibilitat

molletencomu.cat